

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI I REGIONALNEGO
DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

z dnia 2022 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 1510, z 2016 r. poz. 2875 oraz Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3220, z 2016 r. poz. 6015) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi

Arkadiusz Malec

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie

Arkadiusz Siembida

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załącznik
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Łodzi
i Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Warszawie
z dnia 2022 r.

„Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Łodzi i Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska
w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań
ochronnych dla obszaru Natura 2000
Dolina Rawki PLH100015

CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr / wskaźnik	Cel działań ochronnych
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia	Utrzymanie siedliska na powierzchni 1,27 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 2549 – duża różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk, obecne nymfeidy i elodeidy. Pleustofity drobne obecne lub nie.
			Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku 0084 – brak elodeidów.
		Gatunki wskazujące na degenerację	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak gatunków obcych i inwazyjnych wskazujących na degenerację siedliska.
		Barwa wody	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – wyraźne zielone zabarwienie
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – wartość niższa lub równa 600 μScm^{-1} .
		Przezroczystość wody	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – widzialność krążka Secchiego 1,0 - 2,5 m.
		Odczyn wody	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – pH 6,5 - 7,9.
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>	Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego w obszarze.	

3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nad- rzeczne (<i>Convolvuletalia se- pium</i>)	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska – 30,07 ha.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 2 lub 3 gatunki charakterystyczne.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – poniżej 1% pokrycia.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej FV – gatunki ekspansywne nie występują na powierzchni mniejszej niż 10%.
		Bogactwo gatunkowe	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 10 do 20 gatunków w zdjęciach.
		Naturalność koryta rzecznego	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak regulacji.
		Naturalny kompleks siedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – w otoczeniu obecne zbiorowiska półnaturalne.
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatoris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska – 9,14 ha.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak fragmentacji.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – gatunki charakterystyczne dla siedliska 2 lub mniej.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – silna dominacja (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – obecne gatunki silnie inwazyjne lub >5% transektu zajęte przez gatunki o niskim stopniu inwazyjności.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – pokrycie żadnego z gatunków silnie ekspansywnych nie przekracza 10% i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <50%.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – łączne pokrycie na transekcje <1%.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – płaty dobrze zachowane stanowią mniej niż 50% powierzchni transektu lub generalnie płaty na transekcje

			źle zachowane, ubogie w gatunki.
		Wojłok	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 2-5 cm.
5.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska – 5,85 ha.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach c8e6, ba3b – występuje typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego charakterystyczna kombinacja florystyczna. Na pozostałych stanowiskach tj. fc0b, ed6e, ae6e utrzymanie oceny wskaźnika U1 – zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – brak inwazyjnych gatunków obcych w podszycie i runie. Na pozostałych utrzymanie oceny wskaźnika U1 – sporadycznie (nie więcej niż 2% pokrycia transektu).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak ekspansywnych gatunków rodzimych w runie.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – struktura zróżnicowana, >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach c8e6 i ae6e – jednolity, stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie obecnej oceny U2 – jednolite odnowienia lub zróżnicowana struktura z <10% powierzchni zajętej przez fragmenty starego drzewostanu.
		Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ae6e – udział

			<p>drzew starszych niż 100 lat >10%.</p> <p>Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p>
		Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach fc0b, ed6e, c8e6 – naturalne odnowienia drzewostanu obfite, w lukach i prześwietleniach, brak pod okapem drzewostanu, ślady zgryzania nieliczne.</p> <p>Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – pojedyncze, nie reagujące na luki lub też w lukach lecz z licznymi śladami zgryzania przez zwierzynę płową.</p>
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – <1% i nie odnawiające się.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – >20 m ³ /ha, U1 na stanowisku ba3b – 10 - 20 m ³ /ha oraz U2 na pozostałych stanowiskach – <10 m ³ /ha.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <3 szt./ha.
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku fc0b – >20 szt./ha. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <10 szt./ha.
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach fc0b, ed6e i ba3b – brak.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – zniszczenie notowane sporadycznie, ale istotnie oddziałujące na strukturę fitocenozy.</p>
6.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska – 64,86 ha.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, 76e7, f7b2 – kombinacja florystyczna typowa dla łągi.

<p><i>glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p>		<p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – kombinacja florystyczna zubożona, lecz oparta na gatunkach typowych dla łągu.</p>
	Gatunki dominujące	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594 i 9c46 – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe (nie ma dominacji facjalnej). Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe.</p>
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV – <1% i nie odnawiające się.</p>
	Inwazyjne gatunki obce w podszybie i w runie	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, 4956, 76e7 – obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny – sporadyczny. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek jeżeli liczny.</p>
	Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, 9c46 – nie bardzo silnie ekspansywne. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – występują silnie ekspansywne, lecz nie ograniczające różnorodności runa.</p>
	Martwe drewno (łączne zasoby)	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, c679, 76e7 – >20 m³/ha. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 4956, 461e, 764a, f7b2, f33b – 10 - 20 m³/ha. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach 9c46, b156 – <10 m³/ha.</p>
	Martwe drewno leżące lub stojące	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, 461e – >5 szt./ha.</p>

		>3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – <3 szt./ha.
		Naturalność koryta rzecznoego	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak regulacji.
		Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu.
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 7594 – >20% udział objętości drzew starszych niż 100 lat. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 461e, 764a, f7b2, f33b – <20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <20% drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, c679, 461e, 76e7 – naturalna, zróżnicowana. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – antropogenicznie zmieniona lecz zróżnicowana.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach c679, 9c46 – brak. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika FV – obfite i naturalne odnowienia drzewostanu.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.
7.	1355 wydra	Populacja:	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >60%.

	<i>Lutra lutra</i>	Udział pozytywnych stwierdzeń gatunku	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,80; - zróżnicowanie gatunkowe ichtiofauny >8 (1 pkt), - miejsca rozrodu płazów-liczne (stawy hodowlane, starorzecza i inne stałe zbiorniki wodne w >20% punktów monitoringowych) (1 pkt), - naturalność koryta rzeczno- >50 % stanowią rzeki o brzegach naturalnych lub półnaturalnych, zadrzewiona, bez barier ograniczających swobodną migrację bądź są one okresowo zalewane, co umożliwia swobodną migrację (1 pkt).
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,65: - udział preferowanych odcinków rzek (>3m) >50% (1 pkt), - obecność preferowanych zbiorników wodnych (>30 ha) <10% (0 pkt), Obecność mniejszych zbiorników wodnych (<30 ha) (1 pkt).
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,50 - 0,85: - stopień pokrycia brzegów roślinnością drzewiastą i krzewiastą >30% (1 pkt), - lesistość - >30% punktów monitoringowych, w otoczeniu których w odległości maks. 100 m odnotowano zwarte drzewostany leśne o pow. min. 1 ha (1 pkt), - stopień regulacji rzek <10% (1 pkt), - dostępność schronień >40% (1 pkt).
		Stopień antropopresji	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,70.
8.	1337 bóbr europejski	Populacja:	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >40%.

<i>Castor fiber</i>	Procent pozytywnych stwierdzeń gatunku	
	Populacja: Indeks populacyjny	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >60.
	Populacja: Zagęszczenie rodzin	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 1-3
	Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,50 - 0,80: - obecność preferowanych gatunków drzew i krzewów ponad 40% punktów monitoringowych (1 pkt), - udział preferowanych gatunków drzew i krzewów – średnio 20-50 wszystkich gatunków (0,5 pkt.), - udział brzegu z zadrzewieniami – ponad 40% linii brzegowej (0,5 pkt), - udział drzew o pierśnicy 2,5-15 cm <25% (0,5 pkt.), - dostępność gązeli i grzybieni - na mniej niż 50 % zbiorników odnotowanych w sąsiedztwie punktów monitoringowych (0,5 pkt.)
	Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,40 - 0,65: - obecność preferowanych zbiorników wodnych <5% (0 pkt.), - udział preferowanych odcinków rzek (10-100 m szerokości) >40% (1 pkt), - spadek podłużny <10‰ na >50% punktów monitoringowych (1 pkt), - fluktuacje poziomu wody - umiarkowane zmiany poziomu wody wpływające na umiejscowienie wejść do nor i żeremi, nie powodują zniszczenia konstrukcji bobrowych (0,5 pkt.).
Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,80: - charakter nadbrzeżnych zadrzewień – dominują zadrzewienia ciągłe (1 pkt),	

			<ul style="list-style-type: none"> - drzewa i krzewy w promieniu do 30 m – dominują zadrzewienia ciągłe (1pkt), - lesistość >30% (1 pkt.), - naturalność koryta cieku >80% (1 pkt.), - dostępność schronień >50% (1 pkt).
		Stopień antropopresji	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,75:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drogi wojewódzkie i krajowe <20% (1pkt), - linie kolejowe <10% (1pkt), - sąsiedztwo zabudowań <10% (1pkt), - sąsiedztwo pól uprawnych i upraw leśnych <10% (1 pkt).
9.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie oceny parametru FV. Gatunek stwierdzony na wszystkich stanowiskach monitoringowych.
		Siedlisko	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV – 9,5-11 pkt.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział szuwaru w powierzchni zbiornika >25% (1 pkt), - wysokość roślinności szuwarowej - obecność szuwaru o wysokości 1 m lub niższego (1 pkt), - roślinność zanurzona i pływająca bardzo liczna o pionowych pędach (1 pkt), - nachylenie brzegów zbiornika łagodne (1 pkt), - zacienienie zbiornika: <50% powierzchni zbiornika na 11 stanowiskach monitoringowych (1 pkt) oraz >50% na 2 stanowiskach monitoringowych - obecność pływaczki – obecne na wszystkich stanowiskach (1 pkt), - obecność ryb – brak (1 pkt) na 10 stanowiskach monitoringowych, obecne na 4 stanowiskach, - bariery wokół brzegu zbiornika - obecność wokół 5% - <50% brzegów palisadek lub innych barier (murki) na jednym stanowisku (0,5 pkt), na pozostałych obecność wokół poniżej

			<p>5% - 0% brzegów palisadek lub innych barier (1 pkt),</p> <p>- zabudowa otoczenia – brak (1 pkt) na 9 stanowiskach oraz zabudowa wiejska (0,5 pkt.) na pięciu stanowiskach,</p> <p>- inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m – obecny co najmniej jeden zbiornik wody stojącej (1 pkt) na 12 stanowiskach, na pozostałych- brak (0 pkt.),</p> <p>- droga asfaltowa – obecność drogi asfaltowej jednopasmowej (0,5 pkt) na 4 stanowiskach, na pozostałych brak (1 pkt).</p>
10.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Nie określa się. Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.	
11.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Względna liczebność	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 800e, 04f8, 3f5c – 0,005-0,01 os./m².</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach 51da, 33c6, 67bb, 8218 – <0,005 os./m².</p>
		Struktura wiekowa	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 800e – obecne wszystkie kategorie; YOY+JUV>50%.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da i 3f5c – brak przynajmniej jednej kategorii lub YOY+JUV=10-50%.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – YOY+JUV<10%; niezależnie od obecnej kategorii.</p>
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 800e i 3f5c – >5%.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da, 33c6, 67bb, 04f8, 8218 – 1-5%.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – <1%.</p>
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 04f8, 8218, 3f5c – 3.

			Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – 4-5.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 33c6, 67bb, 3f5c – 1,0-2,5 pkt. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da, 800e, 3f5c – 2,6-3,4 pkt. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – 3,5-5,0 pkt. (Punkty to średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku)
12.	1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,005 os./m ² .
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – brak przynajmniej jednej kategorii lub YOY+JUV=10-50%.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >3%.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – 3,5-5,0 pkt. (średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku).
13.	1163 głowacza białopłetwego <i>Cottus gobio</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,003 os./m ² .
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – 1+2<10%; niezależnie od obecności klas.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <1%.
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 3.

		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – 1,0-2,5 pkt. (średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku).
		Mozaika mikrosiedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – liczne występowanie trzech elementów struktury dna.
		Zarybienia gatunkami gospodarczymi bezpośrednio zagrażającymi głowaczowi białopłetwemu	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – regularne zarybienia prowadzące do stałego wzrostu populacji gatunku gospodarczego.
14.	1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,01 os./m ² .
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – obecna tylko jedna klasa wieku 2 lub 3.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <5%.
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 3.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach c99d i 4c8b – 1,0-2,5 pkt. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku beb5 – 2,6-3,4 pkt. (Punkty to średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku)
		Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody)	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – V.

		Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – sporadyczne występowanie jednego mikrosiedliska i liczne drugiego.
15.	1617 starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	Nie określa się. Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.	

Parametry/wskaźniki stanu ochrony [FV (stan właściwy), U1 (niezadowalający), U2 (zły)] zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, a także raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

Oznaczenie stanowisk w formacie GUID pochodzi z dokumentacji sporządzonej pod kierownictwem A. Kiczynskiej „Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015”, 2020.

Zestawienie numerów ewidencyjnych działek wchodzących w stanowiska siedlisk przyrodniczych oznaczonych danym GUID:

GUID (alfabetycznie)	Województwo	Powiat	Gmina	Obręb	Nr ewidencyjny działki
0084	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Budy Grabskie	256, 257/1, 259, 261
03b5	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Ruda	66/1, 66/2, 66/3, 310/1201
2549	łódzkie	skierniewicki	Nowy Kawęczyn	Stara Rawa	1/5, 1/8, 1/9, 2
461e	łódzkie	skierniewicki	Nowy Kawęczyn	PGR Nowy Dwór	1/6, 1/7, 1/11, 1/33, 10, 12, 13, 37
				Nowy Dwór Parcela	231/1
4956	łódzkie	skierniewicki	Nowy Kawęczyn	Stara Rawa	1/1, 1/3, 1/4, 1/5, 1/7, 1/8, 1/10, 2, 23
7594	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Budy Grabskie	120, 121, 122/3123/3, 124/2, 126/3, 127, 128, 156/1200
761f	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Ruda	311, 316, 317/1206
764a	łódzkie	skierniewicki	Nowy Kawęczyn	Sewerynow	2/1, 2/2, 3, 4/1, 4/2, 5/1, 5/2, 6/1, 6/2, 7/1, 7/2, 8/1, 8/2, 9/1, 9/2, 10/1, 10/2, 11/1, 11/2, 12/112/2, 12/3, 13/1, 13/2, 13/3, 14/1, 14/2, 14/3, 19, 20/1, 20/2, 21, 22, 35/1, 35/2, 35/3, 36/1, 36/2, 36/3, 37/1, 37/2, 40, 42, 43, 45, 46/1, 46/2, 47/1, 47/2, 48/1, 48/2, 49/1, 49/2, 49/3, 50/1, 50/2, 50/3, 51/1, 51/2, 52/1, 52/2, 53/1, 54/1, 55/1, 56/4, 56/5, 57/5, 58/5, 59/1, 75, 77, 7879, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 378, 403/1, 403/2, 403/3, 404, 422, 423, 427
				Suliszew	103, 311/5, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 326, 329, 330, 331, 332, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 346/1, 346/2, 347, 348, 349, 350, 354/1, 354/2, 354/3, 355, 356/1, 356/2, 357/2, 357/5
76e7	łódzkie	rawski	Rawa Mazowiecka	Julianów Raducki	91, 96, 97, 98, 99, 100, 117, 118, 122, 125, 128, 131, 133, 135, 138, 146, 171/1, 173/1, 175/1, 176/1, 177/1, 178/4, 178/5, 179/1, 180/1, 181/1, 182/1, 183/1, 185/1, 186/4, 198/1, 200/1, 202, 248, 250
				Przewodowice	1, 84
				Wołucza	426, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 479/1, 480/1, 481/1, 482, 483/1, 484/1, 485/1, 521, 532/2

9c46	łódzkie	skierniewicki	Nowy Kawęczyn	Raducz	376, 377
a512	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Budy Grabskie	243/1
				Ruda	310/1201, 318, 319, 320
ae6e	łódzkie	rawski	Rawa Mazowiecka	Przewodowice	1, 2
				Wołuczka	477/1, 477/2, 478, 479/1, 480/1, 481/1, 532/2
b156	łódzkie	skierniewicki	Bolimów	Ziemiary	26/2, 25/4, 29, 30/1, 30/3, 30/5, 30/6, 30/7, 44/3, 44/4, 44/9, 44/10, 45/7, 45/8, 45/9, 46/1, 46/2, 46/6
ba3b	łódzkie	rawski	Rawa Mazowiecka	Wołuczka	457, 458, 459, 469/2, 470, 471, 472/1, 473/2, 474, 521, 531, 532/1, 532/2
c679	łódzkie	skierniewicki	Skierniewice	Budy Grabskie	243/1, 271, 273
c8e6	łódzkie	skierniewicki	Bolimów	Joachimów Mogiły	128/1202, 310/1, 310/5, 444, 466, 535/1, 535/2, 535/3, 535/4
				Ziemiary	45/11
e61b	łódzkie	skierniewicki	Bolimów	Ziemiary	133, 137
ed6e	łódzkie	skierniewicki	Bolimów	Joachimów Mogiły	148/1201
f33b	łódzkie	rawski	Rawa Mazowiecka	Nowy Kurzeszyn	224, 257/2, 258/1, 258/2, 259, 260, 261, 262, 263, 264/1, 264/2, 265, 266/1, 266/2, 266/3, 267, 268, 269, 270, 271, 272/1, 272/2, 273, 274/2, 275/2, 290, 296, 302/2
				Stary Kurzeszyn	32/2, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 226/5
f7b2	mazowieckie	żyrardowski	Puszcza Mariańska	Kamion	44/1, 239/1, 498, 499, 500, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 533
fc0b	mazowieckie	żyrardowski	Puszcza Mariańska	Bartniki	1170, 1172, 1172, 1175, 1175, 1177, 1177, 1178, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1202

Uzasadnienie

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 1510, z 2016 r. poz. 2875 oraz Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 3220, z 2016 r. poz. 6015).

W związku z nowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie opracowywania szczegółowych celów działań ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, w kontekście dofinansowania przedsięwzięć infrastrukturalnych ze środków unijnych, zachodzi konieczność zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem wytycznych, tj. określenia szczegółowych celów działań ochronnych. Cele te zostały określone na podstawie danych wynikających z uzupełnienia stanu wiedzy, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 oraz przewodników metodycznych opracowanych na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska.

W związku z powyższym załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. Cele działań ochronnych otrzymuje brzmienie załącznika do niniejszego zarządzenia.

Przedstawiają się one następująco:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr / wskaźnik	Cel działań ochronnych	Komentarz
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia	Utrzymanie siedliska na powierzchni 1,27 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Rawka jest niewielką rzeką i starorzecza odcinane w wyniku naturalnych procesów odcinania zakoli rzek roztokowych są niewielkie. Z czasem ulegają zamuleni i zarastaniu roślinnością szuwarową. Ten naturalny proces jest powodem, dla którego większość starorzeczy w dolinie Rawki to wyschnięte zagłębienia terenu lub zbiorniki astatyczne, okresowo wysychające, w których zbiorowiska roślinne ze związków
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 2549 – duża różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk, obecne nymfeidy i elodeidy.	

			Pleustofity drobne obecne lub nie.	<p><i>Nymphaeion</i> i <i>Potamion</i> nie mogą się utrzymać.</p> <p>W trakcie inwentaryzacji stwierdzono dwa stanowiska. Lepiej zachowanym jest stanowisko Górala Szyja. Obecne tam starorzecze wciąż posiada znaczny obszar otwartej toni wodnej. Jest zbiornikiem statycznym zachowującym połączenie z nurtem Rawki w części północnej. Przy wysokich stanach wody w rzece starorzecze to może być nadal okresowo zasilane w wodę. Sekwencja zbiorowisk roślinnych w zbadanym stanowisku jest właściwa dla siedliska. Na brzegu występuje pas roślinności szuwarowej stopniowo przechodzącej w zbiorowiska roślin zakorzenionych w dnie, jak rogatki sztywne czy moczarka kanadyjska. Kolejną strefą jest roślinność ze związku <i>Potamion</i> – płaty rdestnicy pływającej <i>Potamogeton natans</i> oraz grążela żółtego <i>Nuphar lutea</i>.</p> <p>W środkowej części zbiornika znajduje się strefa otwartej toni wodnej. Nieco słabiej zachowane jest stanowisko położone na północ od Bud Grabskich na prawym brzegu doliny Rawki. Wciąż zachowane są tam stanowiska grążela żółtego <i>Nuphar luteum</i> chociaż toposkwencja zbiorowisk typowych dla zbiorników eutroficznycych jest niepełna. Od strony wschodniej stanowisko graniczy ze skarpią doliny Rawki, a od zachodniej z rozległymi płacami szuwarów. Areał siedliska w obszarze stanowi mniej niż 1/1000 powierzchni zbiorników eutroficznycych w skali kraju, dlatego jego powierzchnię względną oceniono na stopień C. Jego struktura jest typowa, ponieważ posiada wszelkie strefy roślinności właściwe dla naturalnych akwenów eutroficznycych lecz zubożone gatunkowo, co implikuje ocenę reprezentatywności na poziomie B. Siedlisko w obszarze jest ubogie gatunkowo, dlatego stan zachowania siedliska został oceniony jako niezadowolający. Niewielkie są też możliwości zachowania stanowisk w dłuższej</p>
			Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku 0084 – brak elodeidów.	
		Gatunki wskazujące na degenerację	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak gatunków obcych i inwazyjnych wskazujących na degenerację siedliska.	
		Barwa wody	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – wyraźne zielone zabarwienie	
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – wartość niższa lub równa 600 μScm^{-1} .	
		Przezroczystość wody	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – widzialność krążka Secchiego 1,0 - 2,5 m.	
		Odczyn wody	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – pH 6,5 - 7,9.	

				<p>perspektywie czasowej ze względu na ich powierzchnię i postępujący proces zarastania i wypłykania. Ocenę stanu zachowania ustalono na poziomie C.</p> <p>Stopień zachowania struktury: III Stopień zachowania funkcji: II Możliwość renaturalizacji: II Przy średnich możliwościach renaturalizacji i średnim stopniu zachowania funkcji wystawiono ocenę ogólną C.</p> <p>Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).</p> <p>Przy opracowaniu SDF popełniono pierwotny błąd naukowy. W związku powyższym zachodzi konieczność aktualizacji SDF.</p>
2.	<p>3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i></p>	<p>Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska w obszarze.</p>		<p>Zbiorowiska roślinne stanowiące bioindykator siedliska przyrodniczego rozwijają się na namulach odkładanych wzdłuż brzegów rzeki po wypukłej stronie zakoli, gdzie nurt jest słabszy i następuje stopniowa sedymentacja niesionych z nurtem rzeki drobnych cząstek mineralnych. Siedlisko to występuje w dużych rzekach, posiadających szerokie koryta i rozległe zakola. W dokumentacji PZO i na mapach dostarczonych wykonawcom nie stwierdzono występowania siedliska w Dolinie Rawki. Inwentaryzację siedliska prowadzono przez 3 dni na przełomie września i października 2019 r., aby odnaleźć wszystkie potencjalne stanowiska siedliska. Jak wskazano w metodyce PMS optymalny czas do badania tego siedliska przypada jesienią. W okresie wiosennym poziom wód jest wysoki, a potencjalne miejsca występowania siedliska znajdują się pod wodą. Dodatkowym utrudnieniem jest sam rozwój fenologiczny roślin tworzących siedlisko. Są to w większości terofity, które mają okres kiełkowania i rozwoju przypadający na lato i jesień. Jest to wynikiem adaptacji roślin do</p>

				<p>życia w tak szczególnym typie siedlisk, które w okresie maja i czerwca jest najczęściej niedostępne dla rozwoju roślin. Badania wykonano podczas spływu pontonem na całym odcinku rzeki znajdującym się na terenie obszaru Natura 2000 inwentaryzując 100% potencjalnych miejsc występowania siedliska. W górnym biegu rzeka posiada słaby nurt i brzegi zarośnięte gęsto roślinnością szuwarową, w środkowym i dolnym wiodzie przez grunty rolne, najczęściej wykorzystywane jako łąki zagospodarowane ekstensywnie i olszowe lasy łąkowe.</p> <p>Nigdzie, na całym przebiegu rzeki w granicach obszaru nie zaobserwowano płycizn i przybrzeżnych namulów, tym samym nie stwierdzono występowania siedliska 3270 w analizowanym obszarze. W związku z powyższym umieszczenie siedliska na liście przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 należy potraktować jak tzw. błąd pierwotny. Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).</p> <p>Przy opracowaniu SDF popełniono pierwotny błąd naukowy. W związku z powyższym zachodzi konieczność aktualizacji SDF.</p>								
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuleta sepium</i>)	<table border="1"> <tr> <td>Powierzchnia</td> <td>Utrzymanie siedliska na powierzchni – 30,07 ha.</td> </tr> <tr> <td>Gatunki charakterystyczne</td> <td>Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 2 lub 3 gatunki charakterystyczne.</td> </tr> <tr> <td>Obce gatunki inwazyjne</td> <td>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – poniżej 1% pokrycia.</td> </tr> <tr> <td>Gatunki ekspansywne roślin zielnych</td> <td>Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej FV – gatunki ekspansywne nie</td> </tr> </table>	Powierzchnia	Utrzymanie siedliska na powierzchni – 30,07 ha.	Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 2 lub 3 gatunki charakterystyczne.	Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – poniżej 1% pokrycia.	Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej FV – gatunki ekspansywne nie		
Powierzchnia	Utrzymanie siedliska na powierzchni – 30,07 ha.											
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 2 lub 3 gatunki charakterystyczne.											
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – poniżej 1% pokrycia.											
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej FV – gatunki ekspansywne nie											

			występują na powierzchni mniejszej niż 10%.	
		Bogactwo gatunkowe	Utrzymanie oceny wskaźnika co najmniej U1 – 10 do 20 gatunków w zdjęciach.	
		Naturalność koryta rzeczego	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak regulacji.	
		Naturalny kompleks siedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – w otoczeniu obecne zbiorowiska półnaturalne.	
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie oceny powierzchni siedliska – 9,14 ha.	Inwentaryzacja terenowa nie potwierdziła obecności płatów siedliska przyrodniczego 6510 wymienionych w dokumentacji pzo obszaru. Nie stwierdzono również nowych stanowisk podczas inwentaryzacji w 2020 r. W związku z tym należy uznać, że popełniono pierwotny błąd naukowy przy opracowywaniu SDF W trakcie inwentaryzacji poszukiwano łąk świeżych wzdłuż rzeki na terenach widocznie użytkowanych rolniczo. Badania prowadzono w różnych lokalizacjach, na całym przebiegu doliny Rawki w granicach obszaru. Większość tych terenów to użytki kośno-pastwiskowe ze składem gatunkowym typowym dla łąk rzędu <i>Molinietalia</i> . Stwierdzono, że na większości otwartych przestrzeni położonych w dolinie dominują szuwały lub ziołorośla połąkowe. Niezwykle rzadko w obszarze występują łąki niezalewane, nawiązujące składem do związku <i>Arrhenatherion elatioris</i> . Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020),
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak fragmentacji.	
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – gatunki charakterystyczne dla siedliska 2 lub mniej.	
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – silna dominacja (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych.	
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – obecne gatunki silnie inwazyjne lub >5% transektu zajęte przez gatunki o niskim stopniu inwazyjności.	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – pokrycie żadnego z gatunków silnie ekspansywnych nie przekracza 10% i łącznie pokrycie gatunków ekspansywnych <50%.	

		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – łączne pokrycie na transekcie <1%.	Dokumentacja - Monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz monitoring realizacji działań ochronnych na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015, Ekolesner-E. Lesner (2018). Przy opracowaniu SDF popełniono pierwotny błąd naukowy. W związku powyższym zachodzi konieczność aktualizacji SDF.
		Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – płaty dobrze zachowane stanowią mniej niż 50% powierzchni transektu lub generalnie płaty na transekcie źle zachowane, ubogie w gatunki.	
		Wojłok	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 2-5 cm.	
5.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska – 5,85 ha.	W trakcie inwentaryzacji zidentyfikowano pięć stanowisk siedliska o łącznej powierzchni 5,85 ha. Dodatkowo stwierdzono trzy stanowiska o łącznej powierzchni 2,94 ha (9170_7 Rokita, 9170_8 Chlebacz i 9170_9 Ruda) położone są tuż przy granicy obszaru Natura 2000 Dolina Rawki (wdrożona jest procedura zmiany granic). Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020). Przy opracowaniu SDF popełniono pierwotny błąd naukowy. W związku powyższym zachodzi konieczność aktualizacji SDF.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach: c8e6, ba3b – występuje typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego charakterystyczna kombinacja florystyczna. Na pozostałych stanowiskach tj. fc0b, ed6e, ae6e utrzymanie oceny wskaźnika U1 – zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie.	
		Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – brak inwazyjnych gatunków obcych w podszybie i runie. Na pozostałych utrzymanie oceny wskaźnika U1 – sporadycznie (nie więcej niż 2% pokrycia transektu).	

		<p>Ekspansywność gatunki rodzime w runie</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak ekspansywnych gatunków rodzimych w runie.</p>	
		<p>Struktura pionowa i przestrzenna roślinności</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – struktura zróżnicowana, >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach: c8e6 i ae6e – jednolity, stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie obecnej oceny U2 –jednolite odnowienia lub zróżnicowana struktura z <10% powierzchni zajętej przez fragmenty starego drzewostanu.</p>	
		<p>Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)</p>	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ae6e – udział drzew starszych niż 100 lat >10%. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p>	

		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach fc0b, ed6e, c8e6 – naturalne odnowienia drzewostanu obfite, w lukach i prześwietleniach, brak pod okapem drzewostanu, ślady zgryzania nieliczne. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – pojedyncze, nie reagujące na luki lub też w lukach lecz z licznymi śladami zgryzania przez zwierzynę płową.	
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – <1% i nie odnawiające się.	
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku ed6e – >20 m ³ /ha, U1 na stanowisku ba3b – 10 - 20 m ³ /ha oraz U2 na pozostałych stanowiskach – <10 m ³ / ha.	
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <3 szt./ha.	
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku fc0b – >20 szt./ha. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <10 szt./ha.	
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach fc0b, ed6e i ba3b – brak.	

		związane z pozyskiwaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – zniszczenie notowane sporadycznie, ale istotnie oddziałujące na strukturę fitocenozy.	
6.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska – 64,86 ha.	W trakcie inwentaryzacji zidentyfikowano 11 stanowisk siedliska o łącznej powierzchni 64,86 ha. Wcześniej jako siedliska *91E0 uwzględniano stanowiska o znacznie większych areałach, a w ich granice włączono również obszary w rzeczywistości nieleśne, nieużytki pokryte wilgotnymi łąkami, szuwarami trzcinowymi, szuwarami wielkoturzycowymi, luźnymi zaroślami wierzby łyzy oraz pojedynczymi kępami drzew i krzewów nie spełniającymi kryteriów lasu. Jako siedlisko *91E0 zakwalifikowano też szpalery drzew ciągnących się pośród pól wzdłuż drobnych cieków czy rowów melioracyjnych. W granicach stanowisk siedliska znalazły się też znaczne przestrzenie innych siedlisk leśnych: nasadzeń sosny zwyczajnej, brzezin, czy zadrzewień składających się z gatunków obcych dla siedliska, jak brzoza brodawkowata oraz gatunku inwazyjnego - klonu jesionolistnego. Przy sporządzaniu SDF popełniono pierwotny błąd naukowy. Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, 76e7, f7b2 – kombinacja florystyczna typowa dla łągu. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – kombinacja florystyczna zubożona, lecz oparta na gatunkach typowych dla łągu.	
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594 i 9c46 – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe (nie ma dominacji facjalnej). Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe.	
		Gatunki obce geograficznie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – <1% i nie odnawiające się.	

		w drzewostanie		Zachodzi konieczność aktualizacji SDF.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, 4956, 76e7 – obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny – sporadyczny. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na pozostałych stanowiskach – więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek jeżeli liczny.	
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, 9c46 – nie bardzo silnie ekspansywne. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – występują silnie ekspansywne, lecz nie ograniczające różnorodności runa.	
		Martwe drewno (łączne zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, c679, 76e7 – >20 m ³ /ha. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 4956, 461e, 764a, f7b2, f33b – 10 - 20 m ³ /ha. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach 9c46, b156 – <10 m ³ /ha.	
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, e61b, 461e – >5 szt./ha. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na	

			pozostałych stanowiskach – <3 szt./ha.	
		Naturalność koryta rzecznoego	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak regulacji.	
		Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu.	
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 7594 – >20% udział objętości drzew starszych niż 100 lat. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 461e, 764a, f7b2, f33b – <20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <20% drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat.	
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 7594, c679, 461e, 76e7 – naturalna, zróżnicowana. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika U1 – antropogenicznie zmieniona lecz zróżnicowana.	

		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach c679, 9c46 – brak. Na pozostałych stanowiskach utrzymanie oceny wskaźnika FV – obfite i naturalne odnowienia drzewostanu.	
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.	
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.	
7.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Populacja: Udział pozytywnych stwierdzeń gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >60%.	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,80; - zróżnicowanie gatunkowe ichtiofauny >8 (1 pkt), - miejsca rozrodu płazów-liczne (stawy hodowlane, starorzecza i inne stałe zbiorniki wodne w >20% punktów monitoringowych) (1 pkt), - naturalność koryta rzeczno- >50 % stanowią rzeki o brzegach naturalnych lub półnaturalnych, zadrzewiona, bez barier ograniczających swobodną migrację bądź są one	

			okresowe zalewane, co umożliwia swobodną migrację (1 pkt).	
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,65: - udział preferowanych odcinków rzek (>3m) >50% (1 pkt), - obecność preferowanych zbiorników wodnych (>30 ha) <10% (0 pkt), Obecność mniejszych zbiorników wodnych (<30 ha) (1 pkt).	
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,50 - 0,85: - stopień pokrycia brzegów roślinnością drzewiastą i krzewiastą >30% (1 pkt), - lesistość - >30% punktów monitoringowych, w otoczeniu których w odległości maks. 100 m odnotowano zwarte drzewostany leśne o pow. min. 1 ha (1 pkt), - stopień regulacji rzek <10% (1 pkt), - dostępność schronień >40% (1 pkt).	
		Stopień antropopresji	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,70.	
8.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Populacja: Procent pozytywnych stwierdzeń gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >40%.	
		Populacja: Indeks populacyjny	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >60.	

		Populacja: Zagęszczeni e rodzin	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 1-3	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,50 - 0,80: - obecność preferowanych gatunków drzew i krzewów ponad 40% punktów monitoringowych (1 pkt), - udział preferowanych gatunków drzew i krzewów – średnio 20-50 wszystkich gatunków (0,5 pkt.), - udział brzegu z zadrzewieniami – ponad 40% linii brzegowej (0,5 pkt), - udział drzew o pierśnicy 2,5-15 cm <25% (0,5 pkt.), - dostępność grązeli i grzybieni -na mniej niż 50 % zbiorników odnotowanych w sąsiedztwie punktów monitoringowych (0,5 pkt.)	
		Udział siedliska kluczowego dla gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 0,40 - 0,65: - obecność preferowanych zbiorników wodnych <5% (0 pkt.), - udział preferowanych odcinków rzek (10- 100 m szerokości) >40% (1 pkt), - spadek podłużny <10‰ na >50% punktów monitoringowych (1 pkt),	

			- fluktuacje poziomu wody - umiarkowane zmiany poziomu wody wpływające na umiejscowienie wejść do nor i żeremi, nie powodują zniszczenia konstrukcji bobrowych (0,5 pkt.).	
		Charakter strefy brzegowej	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,80: - charakter nadbrzeżnych zadrzewień – dominują zadrzewienia ciągłe (1 pkt), - drzewa i krzewy w promieniu do 30 m – dominują zadrzewienia ciągłe (1pkt), - lesistość >30% (1 pkt.), - naturalność koryta cieku >80% (1 pkt.), - dostępność schronień >50% (1 pkt).	
		Stopień antropopresji	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >0,75: - drogi wojewódzkie i krajowe <20% (1pkt), - linie kolejowe <10% (1pkt), - sąsiedztwo zabudowań <10% (1pkt), - sąsiedztwo pól uprawnych i upraw leśnych <10% (1 pkt).	
9.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie oceny parametru FV. Gatunek stwierdzony na wszystkich stanowiskach monitoringowych.	

		Siedlisko	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV – 9,5-11 pkt.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział szuwaru w powierzchni zbiornika >25% (1 pkt), - wysokość roślinności szuwarowej - obecność szuwaru o wysokości 1 m lub niższego (1 pkt), - roślinność zanurzona i pływająca bardzo liczna o pionowych pędach (1 pkt), - nachylenie brzegów zbiornika łagodne (1 pkt), - zacienienie zbiornika: <50% powierzchni zbiornika na 11 stanowiskach monitoringowych (1 pkt) oraz >50% na 2 stanowiskach monitoringowych - obecność pływaczki – obecne na wszystkich stanowiskach (1 pkt), - obecność ryb – brak (1 pkt) na 10 stanowiskach monitoringowych, obecne na na 4 stanowiskach, - bariery wokół brzegu zbiornika - obecność wokół 5% - <50% brzegów palisad lub innych barier (murki) na jednym stanowisku (0,5 pkt), na pozostałych obecność wokół poniżej 5% - 0% brzegów palisad lub innych barier (1 pkt), - zabudowa otoczenia – brak (1 pkt) na 9 	
--	--	-----------	--	--

			<p>stanowiskach oraz zabudowa wiejska (0,5 pkt.) na pięciu stanowiskach,</p> <p>- inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m – obecny co najmniej jeden zbiornik wody stojącej (1 pkt) na 12 stanowiskach, na pozostałych-brak (0 pkt.),</p> <p>- droga asfaltowa – obecność drogi asfaltowej jednopasmowej (0,5 pkt) na 4 stanowiskach, na pozostałych brak (1 pkt).</p>	
10.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Nie określa się. Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.	<p>W wyniku przeprowadzonych badań w 2020 r. nie potwierdzono występowania gatunku w obszarze.</p> <p>Inwentaryzacja wykonana na potrzeby dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru (Janic i in. 2013) nie wykazała występowania gatunku.</p> <p>Atlas płazów i gadów Polski (www.iop.krakow.pl) zawiera informację o występowaniu traszki grzebieniastej w miejscowości Samice i Nowy Dwór Parcel, jednak oba stanowiska znajdują się poza granicami obszaru Natura 2000, który nie był objęty badaniami w 2020 r.</p> <p>Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).</p> <p>Wobec powyższego umieszczenie gatunku na liście przedmiotów ochrony należy uznać jako pierwotny błąd naukowy.</p> <p>W tej sytuacji zachodzi konieczność zmiany SDF.</p>	

11.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 800e, 04f8, 3f5c – 0,005-0,01 os./m ² . Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach 51da, 33c6, 67bb, 8218 – <0,005 os./m ² .	
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowisku 800e – obecne wszystkie kategorie; YOY+JUV>50%. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da i 3f5c – brak przynajmniej jednej kategorii lub YOY+JUV=10-50%. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – YOY+JUV<10%; niezależnie od obecnej kategorii.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 800e i 3f5c – >5%. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da, 33c6, 67bb, 04f8, 8218 – 1-5%. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – <1%.	
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 04f8, 8218, 3f5c – 3. Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – 4-5.	

		Jakość hydromorfologiczna	<p>Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 33c6, 67bb, 3f5c – 1,0-2,5 pkt.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 51da, 800e, 3f5c – 2,6-3,4 pkt.</p> <p>Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na pozostałych stanowiskach – 3,5-5,0 pkt.</p> <p>(Punkty to średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych : geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku)</p>	
12.	1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,005 os./m ² .	
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – brak przynajmniej jednej kategorii lub YOY+JUV=10-50%.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >3%.	
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – 3,5-5,0 pkt. (średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych : geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku).	

13.	1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,003 os./m ² .	
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – 1+2<10%; niezależnie od obecności klas.	
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <1%.	
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 3.	
		Jakość hydromorfolo giczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – 1,0- 2,5 pkt. (średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych : geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku).	
		Mozaika mikrosiedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – liczne występowanie trzech elementów struktury dna.	
		Zarybienia gatunkami gospodarczy mi bezpośrednio zagrożający mi głowaczowi białopłetwem u	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – regularne zarybienia prowadzące do stałego wzrostu populacji gatunku gospodarczego.	
14.	1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Względna liczebność	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <0,01 os./m ² .	
		Struktura wiekowa	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – obecna tylko jedna klasa wieku 2 lub 3.	
		Udział gatunku	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – <5%.	

		w zespole ryb i minogów		
		EFI+	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – 3.	
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach c99d i 4c8b – 1,0-2,5 pkt. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku beb5 – 2,6-3,4 pkt. (Punkty to średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych : geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku)	
		Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody)	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 – V.	
		Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – sporadyczne występowanie jednego mikrosiedliska i liczne drugiego.	
15.	1617 starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	Nie określa się. Weryfikacja występowania gatunku w obszarze.		<p>W Polsce występuje około 150 stanowisk staroduba łąkowego. Wyniki Państwowego Monitoringu gatunków pokazują, że na terenie doliny Rawki nie jest znane stanowisko tego gatunku.</p> <p>Poszukiwania stanowisk staroduba łąkowego rozpoczęto na przełomie sierpnia i września 2019 r. W celu ich odnalezienia penetrowano wilgotne łąki, okrajki szuwarów oraz zarośla wierzby i olszy czarnej położone na terenie tarasu zalewowego rzeki oraz u podnóża skarpy doliny, gdzie dzięki wysiąkającej u podnóża wodzie często utrzymują się</p>

			<p>wilgotne ziółorośla połąkowe (<i>Filipendulion</i>). Jesienią na niekoszonych powierzchniach łąk i ziółorośli nadrzecznych starodub powinien być dobrze widoczny, ponieważ wykształca wysokie pędy kwiatostanowe. Poszukiwania kontynuowano w maju, czerwcu i na początku lipca 2020 r. W trakcie inwentaryzacji nie stwierdzono stanowisk staroduba łąkowego, mimo że w dolinie Rawki jest wiele siedlisk, które odpowiadają wymaganiom tego gatunku. Również w trakcie prac terenowych przeprowadzonych w 2012 r. na potrzeby dokumentacji do Planu zadań ochronnych nie stwierdzono obecności gatunku w granicach przedmiotowego obszaru.</p> <p>W związku z powyższym umieszczenie gatunku na liście przedmiotów ochrony obszaru potraktować jak tzw. błąd pierwotny.</p> <p>Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).</p> <p>Wobec powyższego umieszczenie gatunku na liście przedmiotów ochrony należy uznać jako pierwotny błąd naukowy.</p> <p>W tej sytuacji zachodzi konieczność zmiany SDF.</p>
--	--	--	--

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu powinien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.).

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi obwieszczeniem z 20 grudnia 2021 r. znak: WPN.6320.12.2021.MCa podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmiany planu zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 poprzez:

- opublikowanie obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie - 23 grudnia 2021 r.;
- wywieszenia obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie - 23 grudnia 2021 r.;
- publikację obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym (woj. łódzkie i mazowieckie) w dniu 23 grudnia 2021 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 w nawiązaniu do ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych.

W publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie została umieszczona informacja o tworzonym projekcie zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z wymogiem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi obwieszczeniem z 7 lipca 2022 r. znak: WPN.6320.14-15.2022.MCa podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki poprzez:

- opublikowanie obwieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie – 12 lipca 2022 r.;
- wywieszenie obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie - od 12 lipca 2022 r. do 3 sierpnia 2022 r.
- publikację w prasie o zasięgu regionalnym (woj. łódzkie i mazowieckie) 12 lipca 2022 r.

Projekt dokumentu został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi pod adresem <https://www.gov.pl/web/rdos-lodz/rok-2022->

W terminie przewidzianym na konsultacje społeczne projektu niniejszego zarządzenia, tj. od 13 lipca do 3 sierpnia 2022 r. wpłynęły uwagi i wnioski:

Lp.	Uwaga		
	Zgłoszona przez	Dotyczy	Rozpatrzona
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Braku zdefiniowanego celu ochrony dla parametru powierzchnia w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych: 3150, 6430, 6510, 9170, *91E0	Uwaga uwzględniona Określono cel ochrony dla parametru powierzchnia poprzez podanie wartości w ha.
		W odniesieniu do siedliska przyrodniczego 3270 oraz gatunków: traszka grzebieniasta i starodub łąkowy zastosować zapis „Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego/gatunku w obszarze” oraz opisać daną sytuację w uzasadnieniu.	Uwaga uwzględniona.
2.	Nadleśnictwo Radziwiłłów	„Wskazane stanowiska poszczególnych płatów siedlisk są oznaczone niezrozumiałą i nieczytelną kodyfikacją”. Nie ma możliwości rozszyfrowania ich szczegółowej lokalizacji bez dysponowania programem do odczytywania map cyfrowych. Skomplikowana kodyfikacja stanowisk uniemożliwia właścicielowi, dzierżawcy posiadaczowi lub zarządcy terenu na określenie w jakich lokalizacjach obowiązki realizacji PZO zostały na niego nałożone. Ponadto występuje brak spójności w lokalizacji	Lokalizację stanowisk oznaczono przy pomocy GUID. Takie oznaczenie jest zgodne z szablonem projektu dokumentacji planu zadań ochronnych zatwierdzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (Pismo znak: DZP-WP.005.2.2017.PR z 10 maja 2017 r.) Jednak dla ułatwienia odczytania lokalizacji stanowisk siedlisk przyrodniczych załączono zestawienie nr. ewid. działek, które mieszczą się w poszczególnych stanowiskach oznaczonych GUID, przy czym należy zwrócić uwagę, że siedlisko może znajdować się na całej działce lub tylko na niewielkim jej fragmencie.

		<p>poszczególnych płątów siedlisk lub stanowisk. Granice poszczególnych płątów siedlisk nie pokrywają się z granicami płątów w ustanowionym PZO z dnia 25 marca 2014 r. /.../. Część płątów nie figuruje w obowiązującym zarządzeniu. W przypadku zmiany lokalizacji siedlisk sugerujemy załączenie aktualnej i czytelnej mapy z siedliskami do zmienianego zarządzenia z numerami ewidencyjnymi gruntów w tali sposób aby właściciel /.../. Mógł jednoznacznie określić występowanie płątu siedliska na swoim gruncie. Warto rozważyć korektę załącznika nr 6 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. pod kątem zaktualizowania lokalizacji stanowisk oraz szczegółowego wskazania właścicielowi /.../ lokalizacji obszarów wdrażania działań ochronnych poprzez zastosowanie nr ewidencyjnych gruntów dla poszczególnych działek”.</p>	<p>Zestawienie zostało zamieszczone poniżej określonych celów działań ochronnych. W części dot. siedliska przyrodniczego 9170 usunięto stanowisko c679. Natomiast załączenie mapy rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych wykracza poza zakres delegacji ustawowej art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska (pismo znak: DOP-WOŚ.0831.55.2021.GŻ z 02.12.2021). Niniejszy projekt zarządzenia został opracowany, w związku z zarzutami Komisji Europejskiej dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000 w 2022 r., na podstawie zaktualizowanej wiedzy. Źródło danych – Ekspertyza uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 pod kierownictwem A. Kiczyńskiej (2020).</p> <p>Aktualny plan zadań ochronnych expiruje w marcu 2024 r. w związku z czym wkrótce zostaną podjęte prace w celu sporządzenia nowego dokumentu planistycznego.</p>
		<p>siedliska 9170, wskaźnika naturalne odnowienie drzewostanu: W jaki sposób zostanie wyegzekwowany poziom zgryzania zwierzyny płąwej, „obfite” naturalne odnowienie drzewostanu w lukach i przeswietleniach, zaś jego brak pod okapem drzewostanu? Wg N-ctwa drzewostan z dominacją grabu lub sosny naturalne odnowienie może być trudne do uzyskania.</p>	<p>Ocenie wskaźnika FV przypisany jest opis „Obfite, w lukach i prześwietleniach, brak pod okapem drzewostanu, ślady zgryzania nieliczne”, przy ocenie U1 „Pojedyncze, nie reagujące na luki lub też w lukach lecz z licznymi śladami zgryzania przez zwierzynę płąwą”. Wynika z metodyki dla tego siedliska opracowanej przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Ochrony Środowiska. Przewodnik metodyczny Monitoring siedlisk przyrodniczych Cz. IV.</p>

3.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska Warszawa	Uwaga dotyczy zapisu niektórych zagrożeń wskazanych w załączniku 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. zidentyfikowanych dla siedlisk przyrodniczych 3150 i *91E0.	Uwaga nie dotyczy projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych – zmiana dotyczy załącznika nr 4 Cele działań ochronnych.
4.	Gmina Rawa Mazowiecka	UG Rawa Maz. wnioskuje o wprowadzenie do nowego planu zadań ochronnych polegających na odbudowie jazów (spiętrzeń) na rzece Rawce na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka do granic końca gminy Rawa Mazowiecka oraz odnowienia wałów przybrzeżnych oraz odmulenia dna rzeki Rawki.	Uwaga nie dotyczy projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych – zmiana dotyczy załącznika nr 4 Cele działań ochronnych.

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim - pismo z dnia, znak:..... oraz Wojewodą Mazowieckim – pismo z dniaznak: